

Bruxelles, 17. studenoga 2023.
(OR. en)

15507/23

LIMITE

DATAPROTECT 312
JAI 1486
DIGIT 264
MI 987
FREMP 329

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Stajalište i zaključci Vijeća o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka – odobrenje

1. U skladu s člankom 97. Opće uredbe o zaštiti podataka Komisija od svibnja 2020. svake četiri godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o ocjeni i preispitivanju te uredbe. Općom uredbom o zaštiti podataka od Komisije se traži da pri obavljanju ocjene i preispitivanja uzme u obzir stajališta i zaključke Europskog parlamenta, Vijeća te drugih relevantnih tijela ili izvora.

2. S ciljem pripreme stajališta i zaključaka Vijeća o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, predsjedništvo je sastavilo tekst na temelju komentara država članica nakon niza razmjena mišljenja održanih na sastancima Radne skupine Vijeća za zaštitu podataka 24. srpnja, 12. rujna i 11. listopada 2023. Od država članica posebice je zatraženo da utvrde područja ili sektore za koje bi se moglo smatrati da je Opća uredba o zaštiti podataka u njima učinkovito provedena, da izvijeste o praktičnoj provedbi na nacionalnoj razini, da razmotre međunarodnu dimenziju Opće uredbe o zaštiti podataka i da iznesu mišljenja o primjeni i provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u odnosu na poduzeća izvan EU-a koja posluju na tržištu EU-a.
3. Na temelju tog pripremnog rada i nakon savjetovanja s državama članicama koja su pokrenuta 19. listopada i 8. studenoga 2023. delegacije se sada mogu složiti s tekстом stajališta i zaključaka Vijeća o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka iz Priloga ovoj napomeni.
4. S obzirom na navedeno Odbor stalnih predstavnika poziva se da:
 - potvrdi dogovor o tekstu i
 - preporuči Vijeću da odobri stajalište i zaključke Vijeća o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka iz Priloga ovoj napomeni.

Stajalište i zaključci Vijeća o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka

1. UVOD

1. Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR)¹ počela se primjenjivati 25. svibnja 2018. stavljajući izvan snage i zamjenjujući Direktivu 95/46/EZ. Njome se želi stvoriti čvrst i usklađeniji okvir za zaštitu podataka u EU-u, s dvostrukim ciljem zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, a posebno njihova prava na zaštitu osobnih podataka, te omogućavanja slobodnog kretanja osobnih podataka unutar Unije.
2. U skladu s člankom 97. Opće uredbe o zaštiti podataka Komisija od svibnja 2020. svake četiri godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o ocjeni i preispitivanju te uredbe.
3. U tom kontekstu Komisija posebno ispituje primjenu i funkcioniranje:
 - poglavlja V. o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama, a osobito u pogledu odluka donesenih na temelju članka 45. stavka 3. te uredbe i odluka donesenih na temelju članka 25. stavka 6. Direktive 95/46/EZ; i
 - poglavlja VII. o suradnji i konzistentnosti.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

4. Općom uredbom o zaštiti podataka od Komisije se traži da uzme u obzir stajališta i zaključke Europskog parlamenta i Vijeća te drugih relevantnih tijela i izvora. Ona također može zatražiti informacije od država članica i nadzornih tijela.
5. Predviđajući prvu ocjenu i preispitivanje Opće uredbe o zaštiti podataka koju provodi Europska komisija u skladu s člankom 97., Vijeće je 15. siječnja 2020. donijelo svoje prvo *stajalište Vijeća i zaključke o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR)* u kojima se razmatraju pitanja povezana s primjenom i tumačenjem Opće uredbe o zaštiti podataka koja su u to vrijeme prouzročila najveću zabrinutost u državama članicama, posebno u vezi s 1) izazovima povezanim s utvrđivanjem ili primjenom odgovarajućih zaštitnih mjera u slučaju nepostojanja odluke o primjerenosti, 2) dodatnim radom za nadzorna tijela zbog mehanizama suradnje i mehanizmom konzistentnosti iz poglavlja VII. Opće uredbe o zaštiti podataka te utjecajem tih mehanizama na resurse, 3) nepredviđenom fragmentacijom zakonodavstva, 4) novim obvezama za voditelje obrade i izvršitelje obrade u privatnom sektoru uvedenima nekim odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka te 5) koracima koje trebaju poduzeti nadzorna tijela za rješavanje situacija u kojima voditelji obrade s poslovnim nastanom u trećim zemljama ne imenuju svojeg predstavnika u Uniji.
6. Iako uvažava ulogu Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i nacionalnih nadzornih tijela u pružanju smjernica, Vijeće je dodatno istaknulo posebna područja kojima bi trebalo posvetiti dodatnu pozornost, a to su posebice primjena Opće uredbe o zaštiti podataka u području novih tehnologija, kao i pitanja koja se odnose na velika tehnološka poduzeća, praktični alati za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) i dobrotvorne ili volonterske udruge, kao što su usklađeni obrazac za voditelje obrade i izvršitelje obrade kako bi obavijestili nadzorna tijela u slučaju povrede osobnih podataka ili pojednostavnjena evidencija obrade, kao i drugi odgovarajući alati za MSP-ove u pogledu primjene Opće uredbe o zaštiti podataka s obzirom na njihove posebne potrebe, učinkoviti radni dogovori nadzornih tijela u prekograničnim slučajevima te pitanja povezana sa situacijama u kojima predstavnik voditelja obrade ili izvršitelja obrade s poslovnim nastanom izvan EU-a ne ispunjava svoje obveze.

7. Europska komisija 24. lipnja 2020. donijela je komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenu „Zaštita podataka kao jedan od stupova jačanja položaja građana i pristupa EU-a digitalnoj tranziciji – dvije godine primjene Opće uredbe o zaštiti podataka”, u kojoj se posebice napominje da je za ostvarivanje punog potencijala Opće uredbe o zaštiti podataka važno uspostaviti usklađeni pristup i zajedničku europsku kulturu zaštite podataka te poticati učinkovitije i usklađenije rješavanje prekograničnih slučajeva. Komisija je na temelju svoje ocjene navela niz mjera za koje je utvrđeno da su potrebne za potporu primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka s ciljem provedbe i dopune pravnog okvira, ostvarivanja punog potencijala novog sustava upravljanja, potpore dionicima, poticanja inovacija, daljnjeg razvoja instrumenata za prijenos podataka te promicanja konvergencije i razvoja međunarodne suradnje.
8. S ciljem pripreme ovog drugog stajališta Vijeća i zaključaka o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka te kako bi se ti zaključci uzeli u obzir u drugom izvješću Komisije koje se očekuje 2024., predsjedništvo je sastavilo tekst na temelju komentara država članica nakon niza razmjena mišljenja održanih na sastancima Radne skupine Vijeća za zaštitu podataka 24. srpnja, 12. rujna i 11. listopada 2023. Od država članica posebice je zatraženo da utvrde područja ili sektore za koje bi se moglo smatrati da je Opća uredba o zaštiti podataka u njima učinkovito provedena, da izvijeste o praktičnoj provedbi na nacionalnoj razini, da razmotre međunarodnu dimenziju Opće uredbe o zaštiti podataka i da iznesu mišljenja o primjeni i provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u odnosu na poduzeća izvan EU-a koja posluju na tržištu EU-a.
9. Stajalište i zaključci Vijeća koji se temelje na tom pripremnom radu navedeni su u ovom dokumentu. Uz prvo izvješće o provedbi koje je Komisija donijela 2020., Vijeće je primilo na znanje i Komisijin Prijedlog uredbe o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Opće uredbe o zaštiti podataka², koji je predstavljen u srpnju 2023. i o kojem se trenutačno raspravlja u okviru Radne skupine Vijeća za zaštitu podataka.

² COM/2023/348 final.

10. Vijeće ističe činjenicu da je u razdoblju duljem od pet godina od početka učinkovite primjene Opće uredbe o zaštiti podataka ovo prva prilika za njezinu evaluaciju u skladu s člankom 97. Zbog toga je znatno iskustvo koje su države članice stekle u primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka od koristi za ovo stajalište. Kao važni elementi koji se uzimaju u obzir mogu se istaknuti i praktično iskustvo nacionalnih nadzornih tijela u izvršenju i praćenju primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, donošenje smjernica i obvezujućih odluka Europskog odbora za zaštitu podataka te relevantne sudske presude, uključujući presude Suda Europske unije. Nadalje, izazovi, bojazni i pitanja na koja treba obratiti pozornost koje je Vijeće utvrdilo 2020., te popis mjera koje je Komisija utvrdila u svojoj kasnijoj komunikaciji, smatraju se referencama za razvoj trenutačnog stajališta i zaključaka.
11. Kao što je to bio slučaj 2020., Vijeće smatra da se njegovo stajalište i zaključci ne bi trebali ograničiti na teme koje su izričito navedene u članku 97. stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Imajući to na umu, Vijeće i dalje potiče Komisiju da u svojem sljedećem izvješću iskoristi mogućnost da ocijeni i preispita primjenu i funkcioniranje Opće uredbe o zaštiti podataka izvan onoga što je posebno navedeno u tom članku. Sveobuhvatni opseg ocjene još je više opravdan činjenicom da su se od posljednjeg izvješća donesenog 2020. dodatno razvila praktična iskustva i doprinosi relevantnih dionika i organizacija te da se regulatorno okružje znatno promijenilo, pri čemu je na razini EU-a doneseno nekoliko zakonodavnih instrumenata koji utječu na obradu osobnih podataka i u interakciji su s Općom uredbom o zaštiti podataka.

2. OPĆE NAPOMENE

12. Vijeće Opću uredbu o zaštiti podataka i dalje smatra uspješnom. Uredba je dovela do pozitivnih rezultata za usklađivanje prava EU-a i jačanje kulture zaštite podataka na razini EU-a i globalnoj razini. Njezina primjena povećala je povjerenje i pravnu sigurnost te olakšala prekogranični protok podataka u EU-u, što je pogodovalo unutarnjem tržištu i razvoju digitalnog gospodarstva.

13. Pet godina od početka njezine učinkovite primjene Opća uredba o zaštiti podataka i dalje je važna prekretnica kojom su ojačana temeljna prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života, privatnost doma i komunikacija te na zaštitu osobnih podataka (članci 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima) jer je europskim građanima osigurana jednaka razina zaštite i omogućena im je veća kontrola nad obradom njihovih osobnih podataka. Ojačana su prava ispitanika te je među širom javnošću podignuta svijest i povećano znanje o pravima na zaštitu podataka te razumijevanje tih prava. Opća uredba o zaštiti podataka pozitivno je utjecala na transparentnost i osnaživanje ispitanika, što se odražava u povećanju ostvarivanja prava ispitanika, uključujući njihova nova prava.
14. Jamstva za zakonitost obrade osobnih podataka također su ojačana u praksi, a primjena odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka imala je važnu ulogu u povećanju transparentnosti i sigurnosti obrade osobnih podataka. Voditelji obrade i izvršitelji obrade svjesniji su svojih obveza i posljedica obrade koja nije u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Povećala se odgovornost subjekata na koje se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka, a naponi u pogledu usklađenosti pozitivno su utjecali i na upravljanje podacima u organizacijama općenito.
15. Međutim, Vijeće smatra da i za privatne i za javne organizacije i dalje postoje izazovi u pogledu praktične provedbe te da bi za primjenu određenih odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka i dalje bilo od koristi pružiti dodatnu jasnoću i smjernice kako bi se osigurale dosljednost i pravna sigurnost. Pri ocjeni uredbe trebalo bi na odgovarajući način uzeti u obzir i opterećenje koje određene odredbe stvaraju kad ih primjenjuju manji subjekti, kao što su MSP-ovi i lokalna tijela, te neprofitne organizacije, kao što su volonterske udruge, te bi trebalo istražiti mogućnosti kako im pružiti dodatnu potporu u ispunjavanju njihovih obveza. U tom je pogledu ključno da Europski odbor za zaštitu podataka ili nacionalna nadzorna tijela ponude posebne smjernice za te skupine i da se ulažu kontinuirani naponi kako bi se osiguralo da se načela, pravni koncepti i prava iz Opće uredbe o zaštiti podataka mogu učinkovito tumačiti, razumjeti i primjenjivati u cijeloj Uniji.

16. Poticanje povjerenja u prekogranični protok podataka ključni je element u okružju koje je sve više digitalizirano, a Opća uredba o zaštiti podataka ima pozitivan učinak u tom pogledu. Kad je riječ o međunarodnom protoku podataka, Opća uredba o zaštiti podataka bila je ključna za pozicioniranje Europske unije kao međunarodnog referentnog mjerila i referentnog standarda za zaštitu podataka i privatnost izvan granica EU-a. Daljnji razvoj alata za prijenos podataka, koje voditelji obrade mogu praktično i jednostavno provesti, također je važan aspekt za osiguravanje zaštite osobnih podataka koji se prenose u treće zemlje uz istodobno olakšavanje međunarodnog protoka podataka.
17. Vijeće uvažava postignuća u pogledu uspostave i djelovanja novog regulatornog modela zahvaljujući osnivanju Europskog odbora za zaštitu podataka i povećanoj suradnji među nacionalnim nadzornim tijelima. Mehanizam suradnje i konzistentnosti pozitivno je utjecao na postizanje dosljednog tumačenja Opće uredbе o zaštiti podataka. Pojačana je i suradnja u području provedbe, a odluke donesene u odnosu na voditelje obrade doprinose jačanju odgovornosti dionika i zaštiti pojedinaca. Vijeće poziva da se nastave naponi i inicijative u tom smjeru, među ostalim u pogledu resursa, te da se riješe preostali izazovi.
18. Od stupanja na snagu Opće uredbе o zaštiti podataka doneseno je nekoliko važnih zakonodavnih instrumenata primjenjivih na digitalni sektor, a o drugima se trenutačno raspravlja kako bi se suočilo s novim praksama i novim tehnologijama na digitalnom tržištu EU-a koje utječu na obradu osobnih podataka. Vijeće smatra da je ključno osigurati dosljednost s Općom uredbom o zaštiti podataka u provedbi tih novih instrumenata te promicati regulatornu suradnju kako bi se postigao taj cilj.

3. NAČELA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA I ZAŠTITA PRAVA **ISPITANIKA**

19. Vijeće smatra da je Opća uredba o zaštiti podataka, kao uredba utemeljena na načelima, pokazala svoju sposobnost da osigura poštovanje zajedničkih standarda u obradi osobnih podataka u cijeloj Uniji. Kombiniranje i fleksibilna primjena načela iz Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno zakonitosti, pravednosti i transparentnosti, ograničavanja svrhe, smanjenja količine podataka, točnosti, ograničenja pohrane, cjelovitosti i povjerljivosti te pouzdanosti pokazali su se učinkovitima u zaštiti prava ispitanika te dobrim odgovorom na tehnološki razvoj i promjene. Stoga je odabir uredbe koja se temelji na ključnim načelima, posebnim pravima pojedinaca i specifičnim obvezama za voditelje obrade i izvršitelje obrade podataka s ciljem zaštite temeljnih prava i sloboda i dalje relevantan regulatorni pristup, među ostalim u kontekstu u kojem se gospodarstvo i društvo sve više digitaliziraju.
20. Vijeće naglašava da je zaštita osobnih podataka ključna sastavnica odgovornih i etičkih inovacija te da je Opća uredba o zaštiti podataka u tom pogledu doprinijela poticanju pouzdanih inovacija. Budući da je tehnološki neutralna, Opća uredba o zaštiti podataka pokazala se primjerenom za izazove koje predstavljaju razvoj tehnologija i obrada osobnih podataka koja se na njima temelji, čime se gradi povjerenje u nova rješenja i aplikacije koje su razvijene u različitim sektorima i koje je razvio širok raspon aktera. Imajući to na umu, Vijeće smatra da će se Opća uredba o zaštiti podataka i usklađenost s njezinim načelima i odredbama promicati kao pokretač pouzdanih, odgovornih i etičkih inovacija, povećavajući razinu povjerenja koju očekuju građani i potrošači te iskorištavajući zaštitu osobnih podataka kao konkurentnu prednost. Vijeće također smatra da je za buduću primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka i za razvoj digitalnog gospodarstva Unije ključno uzeti u obzir potrebu za podupiranjem inovacija i razvoja novih tehnologija.

21. Vijeće ujedno smatra da je važno napomenuti da je Općom uredbom o zaštiti podataka osiguran fleksibilan okvir kojim se omogućuje obrada osobnih podataka u hitnim ili kriznim situacijama, što je vidljivo iz različitih informacijskih sustava i digitalnih alata uspostavljenih u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 na nacionalnoj i europskoj razini. Vijeće prepoznaje ulogu koju su tijela za zaštitu podataka imala u pružanju potpore javnim tijelima u razvoju usklađenih rješenja za suočavanje s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 te ističe važnost pravodobnih, pouzdanih i dosljednih smjernica na razini cijelog EU-a kako bi se učinkovito odgovorilo na svaku buduću hitnu ili kriznu situaciju za koju bi obrada osobnih podataka bila ključan element.
22. Okvir koji omogućuje povjerenje uspostavljen Općom uredbom o zaštiti podataka rezultirao je i znatnim povećanjem ostvarivanja prava ispitanika, što je vidljivo iz broja zahtjeva upućenih voditeljima obrade i pritužbi koje su nacionalna nadzorna tijela primila i obradila u posljednjih pet godina. Sposobnost daljnjeg postupanja u vezi s tim zahtjevima i kapaciteti nacionalnih nadzornih tijela za rješavanje zaprimljenih pritužbi ključan su element za osiguravanje odgovarajuće i dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i osnaživanja ispitanika ostvarivanjem njihovih prava. Vijeće smatra da je važno pratiti sposobnost ispitanika da učinkovito ostvaruju svoja prava, kao i njihovu percepciju o zaštiti njihovih osobnih podataka na temelju prava EU-a.

4. **PRIMJENA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA U PRIVATNIM ORGANIZACIJAMA**

23. Privatne organizacije koje obrađuju osobne podatke u Uniji postupno su povećavale svoje napore u pogledu usklađenosti i odgovornosti, što je dovelo ne samo do veće zaštite osobnih podataka pojedinaca nego i općenito do boljeg upravljanja podacima unutar organizacija. Mehanizam suradnje i mehanizam konzistentnosti uspostavljeni Općom uredbom o zaštiti podataka, kojom se predviđa „jedinstveni mehanizam” za voditelje obrade i izvršitelje obrade koji obrađuju osobne podatke u više država članica, omogućio je i veću pravnu sigurnost za poduzeća te jednake uvjete i dosljednu provedbu u cijeloj Uniji. U tom pogledu Vijeće ističe važnost smjernica koje su razvila nacionalna nadzorna tijela i Europski odbor za zaštitu podataka kako bi se privatnim organizacijama olakšalo usklađivanje i poduprlo ih se u tome i kako bi se osigurali dosljedno tumačenje i provedba Opće uredbe o zaštiti podataka, te općenito potiče razvoj daljnjih relevantnih smjernica.

24. Iako uvažava pozitivan učinak Opće uredbe o zaštiti podataka na razinu usklađenosti s pravilima o zaštiti podataka, Vijeće, međutim, naglašava da je usklađenost s tim novim okvirom dovela do dodatnog opterećenja za manje organizacije, posebno MSP-ove, koje bi mogle imati koristi od daljnje potpore u provedbi rješenja za usklađenost primjerenih riziku provedene obrade osobnih podataka. Vijeće pozitivno ocjenjuje posebne smjernice za MSP-ove koje su donijeli Europski odbor za zaštitu podataka i nekoliko nacionalnih nadzornih tijela te potiče daljnji razvoj praktičnih provedbenih alata za takve organizacije. Zahtjevi u pogledu informacija i dokumentacije koji proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka mogu predstavljati poseban izazov za manje organizacije, posebno u pogledu postupaka obrade koji uključuju nizak rizik za ispitanike. To posebno vrijedi za voditelje obrade čije osnovne aktivnosti ne uključuju obradu osobnih podataka ili za čije se aktivnosti obrade može smatrati da su niskorizične. U tom pogledu Vijeće potiče razvoj praktičnih alata, kao što su predlošci i ogledne informacijske klauzule, te poziva Europski odbor za zaštitu podataka da izradi ciljane smjernice o obvezi vođenja evidencije o aktivnostima obrade kako bi se manjim organizacijama olakšala usklađenost i uzeli u obzir količina osobnih podataka koje obrađuju takvi subjekti i rizik povezan s tom obradom.
25. Općenitije, Vijeće smatra da je razvoj drugih alata za usklađivanje, kao što su certificiranje i kodeksi ponašanja, dosad bio ograničen, iako bi oni mogli znatno poduprijeti i olakšati usklađenost organizacija, uključujući MSP-ove. Vijeće stoga poziva na daljnji razvoj takvih alata te poziva Europsku komisiju i Europski odbor za zaštitu podataka da procijene kako dodatno poduprijeti brzo donošenje kodeksa ponašanja i certificiranje.

26. Uloga službenikâ za zaštitu podataka pokazala se ključnom za poštovanje Opće uredbe o zaštiti podataka u organizacijama te za praćenje obrade i provedenih zaštitnih mjera s obzirom na profile, vještine i kompetencije službenika za zaštitu podataka. Međutim, Vijeće uviđa poteškoće s kojima se neki sektori susreću pri imenovanju službenika za zaštitu podataka. Vijeće smatra da bi trebalo promicati napore u pogledu podizanja svijesti i osposobljavanja kako bi se osiguralo da organizacije mogu ispuniti svoje obveze povezane sa zadaćama i dužnostima službenika za zaštitu podataka.

5. PRIMJENA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA U JAVNIM TIJELIMA

27. Vijeće napominje da je Opća uredba o zaštiti podataka podrazumijevala i znatne napore i pozitivne pomake u pogledu razine zaštite osobnih podataka kada ih obrađuju javna tijela, među ostalim u vidu prilagodbe nacionalnih pravnih okvira. Kako bi se nastavilo podupirati usklađenost obrade osobnih podataka koju provode javna tijela, što je ponekad dovelo do složenih postupaka i poteškoća u tumačenju, primjerice kad je riječ o razmjeni podataka i suradnji između samih javnih tijela, Vijeće potiče nacionalna nadzorna tijela i, prema potrebi, Europski odbor za zaštitu podataka da uzmu u obzir posebnost njihovih aktivnosti. Vijeće ističe posebna opterećenja i izazove za lokalna tijela te poteškoće s kojima se susreću javna tijela pri imenovanju službenika za zaštitu podataka te potiče tijela za zaštitu podataka da razviju praktične alate i posebne smjernice za ta dva aspekta.

28. Ostvarivanje prava na pristup na temelju članka 15. Opće uredbe o zaštiti podataka dovelo je do nesigurnosti u pogledu njegove primjene od strane javnih tijela, posebno kad je riječ o području primjene i njegovoj vezi s pravom na pristup dokumentima koji sadržavaju osobne podatke. U nekoliko država članica primijećeno je da se često pozivalo na ostvarivanje prava na pristup kako bi se izbjegle naknade koje se u skladu s nacionalnim građanskim ili upravnim pravom primjenjuju pri ostvarivanju prava na pristup dokumentima. Vijeće napominje da je javnim tijelima stoga bilo teško utvrditi treba li i u kojoj mjeri primjenjivati pravo na pristup iz Opće uredbe o zaštiti podataka i kako je to pravo u interakciji s odredbama koje se na nacionalnoj razini primjenjuju za javni pristup dokumentima. Vijeće stoga poziva nacionalna nadzorna tijela i, prema potrebi, Europski odbor za zaštitu podataka da izrade posebne smjernice kako bi se otklonila moguća nesigurnost i pojasnila primjena članka 15. Opće uredbe o zaštiti podataka u tom kontekstu, uzimajući u obzir i najnoviju sudsku praksu i ulogu nacionalnih tijela u jamčenju prava na pristup dokumentima.
29. Javna tijela ponekad su imala poteškoće u tumačenju pravne osnove iz članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka za svoje aktivnosti obrade, posebno u situacijama kada takva obrada može biti nužna radi usklađenosti s pravnom obvezom na temelju prava Unije ako temeljnim pravnim aktom nisu dostatno utvrđene odredbe koje se primjenjuju na takvu obradu. Vijeće stoga smatra da bi se zakonodavnim instrumentima donesenima na razini Unije, kada oni predstavljaju pravo Unije koje je pravna osnova za obradu osobnih podataka na temelju članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka, trebali jasno definirati zahtjevi i uvjeti pod kojima takvu obradu mogu provoditi javna tijela. Osim toga, u pravu Unije trebalo bi, prema potrebi, jasno podsjetiti na nadležnost nacionalnih nadzornih tijela u pogledu obrade osobnih podataka.

6. PROSTOR ZA DJELOVANJE ZA NACIONALNO ZAKONODAVSTVO

30. Iako Vijeće naglašava važnost osiguravanja jednakih uvjeta na razini Unije, posebno za obradu koju provode privatne organizacije, smatra da je prostor za djelovanje ostavljen nacionalnom zakonodavstvu za utvrđivanje posebnog okvira za određene vrste aktivnosti obrade, primjerice kad je riječ o člancima 85. i 86. Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu slobode izražavanja i informiranja te prava na javni pristup službenim dokumentima, i dalje koristan i relevantan za javna tijela s obzirom na specifičnost njihovih aktivnosti obrade. Suzakonodavci su namjerno uključili takav prostor za djelovanje prilikom donošenja Opće uredbe o zaštiti podataka te se to pokazalo kao učinkovit pristup, čime se opravdava određeni stupanj fragmentacije, posebno u aktivnostima obrade za koje su nadležne države članice ili u područjima u kojima su nacionalnim zakonodavstvom utvrđeni posebni uvjeti za obradu osobnih podataka, primjerice u kontekstu zapošljavanja.

7. POSEBNE AKTIVNOSTI OBRADE

31. Učinkovita primjena Opće uredbe o zaštiti podataka tijekom posljednjih pet godina omogućila je da se utvrde posebne aktivnosti obrade ili povezane odredbe u okviru te uredbe za koje bi mogla biti korisna dodatna pojašnjenja u smislu tumačenja i smjernica, kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna provedba.
- a) Obrada osobnih podataka maloljetnika: Vijeće smatra da bi za učinkovitu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka i povezanu posebnu zaštitu koja se treba pružiti djeci bilo korisno dodatno pojasniti odredbe teksta koje se na to odnose, a posebno područje primjene članka 8. Opće uredbe o zaštiti podataka koji se odnosi na uvjete koji se primjenjuju na privolu djeteta u odnosu na usluge informacijskog društva. Općenito, Vijeće poziva Europski odbor za zaštitu podataka da izradi posebne smjernice o obradi osobnih podataka maloljetnika kako bi se voditeljima obrade pružila potpora i pomoglo u njihovim nastojanjima da zaštite maloljetnike.

- b) Obrada u svrhu istraživanja i arhiviranja: Opća uredba o zaštiti podataka sadržava posebna upućivanja i odredbe u vezi s obradom osobnih podataka u svrhu istraživanja i arhiviranja koje je potrebno u potpunosti primijeniti kako bi se uzele u obzir posebne potrebe istraživačke zajednice i važnost istraživanja za društvo u cjelini. Vijeće u tom kontekstu podsjeća da, u skladu s uvodnom izjavom 33. Opće uredbe o zaštiti podataka, često nije moguće u potpunosti identificirati svrhu obrade osobnih podataka u znanstvene svrhe u trenutku prikupljanja podataka i da bi se stoga ispitanicima trebalo omogućiti da svoju privolu daju za određena područja znanstvenog istraživanja uz pridržavanje priznatih etičkih normi za znanstveno istraživanje. Vijeće smatra da su potrebna dodatna pojašnjenja kad je riječ o obradi osobnih podataka u svrhu istraživanja i arhiviranja, posebno u pogledu primjenjive pravne osnove i uvjeta za privolu, kao i određivanja uloga i odgovornosti. Osim toga, Vijeće poziva Europski odbor za zaštitu podataka da donese posebne smjernice za pomoć u razradi usklađenih aktivnosti u području znanstvenog istraživanja i arhiviranja.
- c) Obrada koju provode sudovi kada obavljaju svoju sudbenu funkciju: iako Vijeće uvažava rad Europske komisije u okviru njezine stručne skupine u vezi s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom (EU) 2016/680, smatra da bi trebalo obaviti daljnja savjetovanja u tom području, uzimajući u obzir razvoj sudske prakse i posebnosti aktivnosti obrade, kako bi se olakšalo dosljedno tumačenje povezanih odredaba.

- d) Anonimizacija i pseudonimizacija: Vijeće smatra da bi zahtjeve povezane s anonimizacijom i pseudonimizacijom, s obzirom na njihovu važnost u smanjenju ili ublažavanju rizika povezanih s obradom osobnih podataka i na upućivanja na te pojmove u drugim zakonodavnim aktima EU-a, bila korisna dodatna pojašnjenja kako bi ih voditelji obrade i izvršitelji obrade mogli učinkovito provoditi. Vijeće stoga poziva Europski odbor za zaštitu podataka da donese sveobuhvatne smjernice o anonimizaciji i pseudonimizaciji kako bi se osigurali dosljedno tumačenje i primjena na razini EU-a te dala pojašnjenja u vezi s uvjetima, zahtjevima i pravnom osnovom za takve aktivnosti obrade.
- e) Izrada profila i bodovanje: obrada osobnih podataka koja rezultira izradom profila i bodovanjem pojedinaca sve je raširenija u mnogim sektorima i primjenama i integrirana je u mnoga tehnološka rješenja. To može uključivati znatne rizike za prava ispitanika, među ostalim i posljedice s obzirom na njihovu specifičnu situaciju. Takve aktivnosti obrade uzete su u obzir u nekoliko zakonodavnih instrumenata koji su nedavno doneseni na razini EU-a. Vijeće stoga preporučuje da se osigura učinkovita i dosljedna primjena odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka koje se primjenjuju na izradu profila i bodovanje te da se procijeni jesu li postojeći pravni okvir i njegova primjena učinkoviti u zaštiti ispitanika ili su potrebne dodatne smjernice i poboljšanja kako bi se jasno ograničile aktivnosti izrade profila i bodovanja.

- f) Razmjena informacija s tijelima za izvršavanje zakonodavstva: iako Vijeće prepoznaje važnost pristupa informacijama za potrebe izvršavanja zakonodavstva te kako bi se postigla ravnoteža između zaštite osobnih podataka i unutarnje sigurnosti, naglašava potrebu da se osigura pravna sigurnost i zaštita prava pojedinaca u odnosu na privatne i javne aktere čija obrada osobnih podataka spada u područje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, posebno kad je riječ o pravnoj osnovi kojom se omogućuje takva razmjena informacija. Uvjeti pod kojima voditelji obrade čija je obrada osobnih podataka obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka mogu otkriti takve osobne podatke tijelima za izvršavanje zakonodavstva trebali bi biti jasni te bi se trebalo osigurati potpuno poštovanje prava ispitanika u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i temeljnim pravima.

8. MEHANIZAM SURADNJE I KONZISTENTNOSTI

32. Vijeće smatra da je mehanizam suradnje i konzistentnosti uspostavljen Općom uredbom o zaštiti podataka doveo do trajne i učinkovite suradnje nacionalnih nadzornih tijela te da se osnivanje Europskog odbora za zaštitu podataka i povezani postupci trebaju smatrati pozitivnim postignućem, što je vidljivo iz broja konačnih odluka o prekograničnim predmetima koje su donesene u posljednjih pet godina.
33. Vijeće naglašava da je učinkovita provedba Opće uredbe o zaštiti podataka, među ostalim u odnosu na voditelje obrade velikih razmjera na međunarodnoj razini, ključan element za učinkovitu zaštitu prava ispitanika. Iako su poteškoće u provedbi utvrđene te i dalje prisutne, Vijeće prima na znanje nedavni prijedlog Komisije o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila povezanih s provedbom Opće uredbe o zaštiti podataka, koji će se ispitati u okviru redovnog zakonodavnog postupka.

34. Izrada dosljednih smjernica na razini EU-a također je ključna za učinkovitu provedbu posebnih odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka, a Vijeće smatra da nacionalna nadzorna tijela i Europski odbor za zaštitu podataka imaju važnu ulogu u tom pogledu. U tom kontekstu Vijeće naglašava važnost preispitivanja postojećih smjernica, kada je to potrebno i posebno s obzirom na razvoj sudske prakse, te potrebu da se omogući učinkovito i sveobuhvatno savjetovanje sa svim dionicima prije donošenja posebnih smjernica.

9. MEĐUNARODNI PRIJENOSI I VANJSKA DIMENZIJA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA

35. Kad je riječ o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje, Vijeće naglašava da se pri razvoju bilo kojeg budućeg alata za prijenos podataka moraju dostatno zaštititi osobni podaci pojedinaca u EU-u i ispuniti zahtjevi utvrđeni sudskom praksom Suda EU-a, čime će se osigurati učinkovita zaštita pojedinaca i pravna sigurnost za voditelje obrade.
36. Vijeće smatra da su odluke o primjerenosti donesene na temelju članka 45. Opće uredbe o zaštiti podataka ključan alat koji olakšava i potiče međunarodni protok podataka s povjerenjem, a u skladu s time europski model zaštite podataka smatra se referentnim mjerilom na globalnoj razini. U tom pogledu Vijeće poziva Europsku komisiju da poveća transparentnost svojeg postupka procjene i predstavi sveobuhvatnu i dosljednu strategiju za buduće odluke o primjerenosti, u kojoj bi se također trebale istražiti mogućnosti i pogodnosti sektorskih ili podnacionalnih odluka o primjerenosti. Vijeće naglašava da će aktualno preispitivanje prethodnih odluka o primjerenosti koje je Komisija donijela na temelju članka 25. stavka 6. Direktive 95/46/EZ biti dovršeno kao prioritet, kako bi se, među ostalim, doprinijelo razvoju buduće strategije EU-a o primjerenosti.

37. Vijeće uviđa prednosti drugih alata za prijenos predviđenih Općom uredbom o zaštiti podataka i smatra da su se smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka u tom području pokazale korisnima, posebno kad je riječ o standardnim ugovornim klauzulama. Međutim, Vijeće napominje da određeni alati za prijenos nisu u potpunosti iskorišteni zbog nedostatka inicijativa čiji je cilj poticanje njihova razvoja i složenosti postupka njihova donošenja. Za posebne vrste prijenosa, osobito voditeljima obrade ili izvršiteljima obrade koji nemaju poslovni nastan u EU-u, ali čije su aktivnosti obrade obuhvaćene područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, od koristi bi bili namjenski alati za prijenos čiji bi razvoj trebalo dodatno istražiti. Stoga Vijeće smatra da treba poticati dodatne smjernice i potporu za olakšavanje donošenja i upotrebe alata za prijenos, kao što su kodeksi ponašanja, certificiranje i obvezujuća korporativna pravila, među ostalim olakšavanjem postupaka donošenja i sektorskim pristupom.
38. Vijeće pozdravlja pojačanu suradnju nacionalnih nadzornih tijela i tijela trećih zemalja kao temelj za osiguravanje učinkovite zaštite prava ispitanika. Razvojem mreža u okviru kojih bi se takva suradnja mogla dodatno uspostaviti i donošenjem posebnih instrumenata za međunarodnu suradnju i provedbu mogla bi se ojačati sveobuhvatna i dosljedna primjena Opće uredbe o zaštiti podataka u globaliziranom digitalnom gospodarstvu.
39. Međutim, Vijeće uviđa preostale izazove povezane s provedbom Opće uredbe o zaštiti podataka u odnosu na poduzeća koja nemaju poslovni nastan u Europskoj uniji, što izaziva zabrinutost u pogledu jednakih uvjeta u odnosu na voditelje obrade s poslovnim nastanom u Europskoj uniji, kao i u pogledu učinkovite zaštite pojedinaca. Vijeće poziva Europski odbor za zaštitu podataka i Europsku komisiju da istraže mogućnost razvoja posebnih instrumenata ili oslanjanja na postojeće instrumente kako bi se olakšala provedba Opće uredbe o zaštiti podataka u takvim slučajevima.

**10. POVEZANOST IZMEĐU OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA I DRUGIH
ZAKONODAVNIH AKATA EU-A, POSEBNO NOVIH PROPISA PRIMJENJIVIH
NA DIGITALNI SEKTOR**

40. Vijeće naglašava da je Europska unija od 2018. donijela nove zakonodavne akte čija provedba može biti u interakciji s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, posebno kad je riječ o novim pravnim okvirima koji se primjenjuju na digitalni sektor. U tom kontekstu Vijeće podsjeća da je potrebno osigurati dosljednost i spriječiti fragmentaciju u pravnom okružju EU-a u pogledu zaštite osobnih podataka. Stoga bi svaki novi zakonodavni akt EU-a koji sadržava odredbe o obradi osobnih podataka trebao biti u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i sudskom praksom Suda EU-a.
41. Kako bi se zajamčila kontinuirana i učinkovita primjena Opće uredbe o zaštiti podataka, Vijeće preporučuje Europskom odboru za zaštitu podataka da, prema potrebi, donese posebna mišljenja i smjernice kako bi se pojasnilo na koji se način odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka trebaju primjenjivati s obzirom na nove obveze koje proizlaze iz drugih zakonodavnih akata EU-a. To je i dalje vrlo važno pitanje koje je potrebno riješiti, osobito kad je riječ o novom zakonodavstvu EU-a za digitalni sektor (Akt o digitalnim tržištima, Akt o digitalnim uslugama, Akt o upravljanju podacima, Akt o podacima, Akt o umjetnoj inteligenciji itd.), ali i o zakonodavstvu u drugim područjima kao što su otvoreni podaci, izvršavanje zakonodavstva, kibernetička sigurnost ili tržišno natjecanje. U tom kontekstu Vijeće smatra da je suradnja relevantnih regulatornih tijela ključna za osiguravanje učinkovite provedbe i pravne sigurnosti.

11. ZAKLJUČCI

42. Pet godina od početka učinkovite primjene Opće uredbe o zaštiti podataka Vijeće smatra da je ta uredba i dalje primjeren pravni okvir za zaštitu osobnih podataka pojedinaca u Uniji i naglašava da je važno nastaviti osiguravati njezinu učinkovitu i dosljednu provedbu. U tom kontekstu Vijeće poziva Europsku komisiju da u svojem predstojećem izvješću provede sveobuhvatnu ocjenu primjene i funkcioniranja te uredbe.
43. Vijeće naglašava da je Općom uredbom o zaštiti podataka uspješno osigurana povećana razina zaštite osobnih podataka u cijeloj Uniji te da je njezinom provedbom unutar organizacija stvorena ojačana kultura zaštite podataka i posvećena veća pozornost upravljanju podacima u cjelini. S obzirom na pozitivan utjecaj Opće uredbe o zaštiti podataka na globalnoj razini, Vijeće smatra da bi trebalo uložiti napore u promicanje uredbe kao pokretača pouzdanih, odgovornih i etičkih inovacija u digitalnom gospodarstvu.
44. Vijeće smatra da je prostor za djelovanje ostavljen nacionalnom zakonodavstvu za utvrđivanje posebnog okvira za određene vrste aktivnosti obrade i dalje koristan i relevantan te da se to pokazalo kao učinkovit pristup.
45. Vijeće poziva Europsku komisiju da provede predstojeću ocjenu uzimajući u obzir preostale izazove s kojima se suočavaju i javne i privatne organizacije, naglašavajući važnost relevantnih smjernica i praktičnih alata koje trebaju razviti Europski odbor za zaštitu podataka i nacionalna nadzorna tijela. Vijeće posebno ističe potrebu za pojašnjenjima i dodatnim smjernicama koje su sažete, praktične i lako razumljive, kako je navedeno u ovom stajalištu.

46. Prijenos osobnih podataka trećim zemljama i međunarodna dimenzija Opće uredbe o zaštiti podataka i dalje su od ključne važnosti, posebno s obzirom na globalizaciju digitalnog gospodarstva i tehnološki razvoj. U tom kontekstu Vijeće poziva Europsku komisiju da dovrši preispitivanje postojećih odluka o primjerenosti kao prioritet i da predstavi sveobuhvatnu strategiju za donošenje budućih odluka o primjerenosti. Daljnji razvoj drugih alata za prijenos podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka također bi se trebao smatrati prioritetom.
47. Vijeće smatra da učinkovitu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka treba ocijeniti i u kontekstu novih tehnologija i daljnjih zakonodavnih promjena na razini EU-a koje utječu na obradu osobnih podataka, s ciljem osiguravanja dosljednosti, pravne sigurnosti i učinkovite zaštite temeljnog prava pojedinaca na zaštitu njihovih osobnih podataka.
-